

Bryssel, 12. syyskuuta 2025
(OR. en)

9047/25
ADD 1

Toimielinten välinen asia:
2023/0373(COD)

ENV 357
MI 305
IND 145
CONSOM 86
COMPET 386
MARE 22
PECHE 135
RECH 227
SAN 233
ENT 70
ECOFIN 563
TRANS 181
CODEC 613

EHDOTUS NEUVOSTON PERUSTELUIKSI

Asia: Neuvoston ensimmäisessä käsittelyssä vahvistama kanta EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEN antamiseksi muovipellettihävikin estämisestä mikromuovisaasteen vähentämiseksi
– Ehdotus neuvoston perusteluiksi

I JOHDANTO

1. Komissio esitti 16. lokakuuta 2023 neuvostolle ja Euroopan parlamentille ehdotuksen uudeksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi muovipellettihävikin estämisestä mikromuovisaasteen vähentämiseksi (jäljempänä ”muovipellettiasetus”). Siinä käsitellään talouden toimijoiden, EU:n liikenteenharjoittajien ja EU:n ulkopuolisten liikenteenharjoittajien muovipellettien käsittelyä tuotantoketjun kaikissa vaiheissa. Ehdotus on yksi Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tuotoksia, ja se pohjautuu komission aloitteisiin, joita ovat mm. kiertotaloutta koskeva toimintasuunnitelma ja saasteettomuustoimintasuunnitelma.
2. Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 192 artiklan 1 kohtaan (tavallinen lainsäätämismenettely).
3. Euroopan parlamentissa asian käsittelystä vastaavaksi valiokunnaksi nimettiin ympäristön, kansanterveyden ja elintarvikkeiden turvallisuuden valiokunta (ENVI). Euroopan parlamentti vahvisti ensimmäisen käsittelyn kantansa 23. huhtikuuta 2024.
4. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 14. helmikuuta 2024 ja Euroopan alueiden komitea omansa 18. huhtikuuta 2024.
5. Komissio esitteli lainsäädäntöehdotuksensa ja siihen liittyvän vaikutustenarvioinnin ympäristötyöryhmälle 14. helmikuuta 2024. Ympäristötyöryhmä jatkoi ehdotuksen tarkastelua yhteensä yhdeksässä kokouksessa. Neuvosto (ympäristö) kävi asetusehdotuksesta periaatekeskustelun 25. maaliskuuta 2024. Neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksensä 17. joulukuuta 2024.

6. Tämän jälkeen 29. tammikuuta ja 8. huhtikuuta 2025 järjestettiin kaksi epävirallista poliittista kolmikantakokousta, joiden tuloksena neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät alustavaan sopimukseen. Pysyvien edustajien komitea vahvisti 30. huhtikuuta 2025 epävirallisessa kolmikantakokouksessa 8. huhtikuuta 2025 alustavasti hyväksytyn kompromissitekstin.
7. Euroopan parlamentin ENVI-valiokunta äänesti tuon saman kompromissitekstin hyväksymisen puolesta 13. toukokuuta 2025. Tämän jälkeen ENVI-valiokunnan puheenjohtaja lähetti pysyvien edustajien komitean puheenjohtajalle 14. toukokuuta 2025 päivätyn kirjeen, jossa hän totesi, että jos neuvosto toimittaa virallisesti parlamentille kirjeen liitteenä olevan kantansa, hän suosittelee täysistunnolle, että neuvoston kanta hyväksytään tarkistuksitta parlamentin toisessa käsittelyssä lingvistijuristien viimeisteltyä sen.

II TAVOITE

8. Ehdotetun muovipellettiasetuksen yleistavoitteena on vahvistaa muovipellettien käsittelyä koskevat velvoitteet muovipellettihävikin estämiseksi toimitusketjun kaikissa vaiheissa, jotta pystytään poistamaan pellettihävikki kokonaan. Velvoitteet liittyvät vuotojen ja hävikin estämiseen, leviämisen estämiseen ja puhdistamiseen, ja niitä sovelletaan talouden toimijoihin, liikenteenharjoittajiin ja merialuksiin.

III NEUVOSTON ENSIMMÄISEN KÄSITTELYN KANNAN ANALYYSI

9. Neuvoston ensimmäisen käsittelyn kanta sisältää seikat, joista lainsäätäjät ovat päässeet yhteisymmärrykseen.

10. Ensinnäkin asetuksen soveltamisalaa on laajennettu, jotta toimet voidaan paremmin kohdistaa puhdistuslaitoksiin ja erityisesti toimijoihin, jotka osallistuvat muovipellettien merikuljetuksiin. Tämä koskee erityisesti jäsenvaltion satamasta lähtevien tai jäsenvaltion satamassa käyvien merialusten laivaajia, toiminnanharjoittajia, asiamiehiä ja päälliköitä. Muovipellettien merikuljetuksille (konteissa) asetettujen velvoitteiden mukaan pakkausten on oltava laadukkaita ja kuljetusta ja rahtia koskevia tietoja on annettava Kansainvälisen merenkulkujärjestön ohjeiden mukaisesti.
11. Talouden toimijoiden, EU:n liikenteenharjoittajien ja EU:n ulkopuolisten liikenteenharjoittajien päätavoitteena on muovipellettihävikin estäminen. Selkeä kehys sisältää velvoitteita vahingossa tapahtuvan hävikin varalta, ja painopiste on puhdistamistoimissa. Kunkin pellettejä käsittelevän laitoksen laatimaan riskinhallintasuunnitelmaan on sisällytettävä selkeät toimenpiteet, jotka koskevat muun muassa pakkauksia, lastaamista ja purkamista, henkilöstön koulutusta sekä tarvittavia laitteita.
12. Lisäksi yritysten tietyt velvoitteet määritetään kynnysarvon avulla, joka on asetettu 1 500 tonniin käsiteltyjä muovipellettejä. Tarkoituksena on minimoida talouden toimijoiden hallinnollinen rasite ja siihen liittyvät kustannukset. Tämä on linjassa pienempiä yrityksiä koskevien yksinkertaistamistavoitteiden kanssa. Mainitun kynnysarvon ylittyessä yrityksiin sovelletaan pienten, keskisuurten ja suurten yritysten sertifiointia. Pienyrityksiin sovelletaan kevennettyä järjestelmää: niiden on hankittava todistus vähintään kerran, minkä jälkeen ne voivat joko uusia sertifiointin tai tehdä oman ilmoituksen vaatimustenmukaisuudesta. Lisäksi kaikki talouden toimijat voivat hyödyntää lupa-, ympäristö- tai EMAS-järjestelmää täyttääkseen tietyt tämän asetuksen mukaiset velvoitteet.

13. Jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset EU:n liikenteenharjoittajien ja EU:n ulkopuolisten liikenteenharjoittajien välillä ja varmistaa kaikkien muovipellettien parissa toimivien liikenteenharjoittajien vastuuvollisuus ja läpinäkyvyys, EU:n ulkopuolisten liikenteenharjoittajien on nimettävä valtuutettu edustaja EU:hun.
14. Asetuksen soveltamisen alkamispäivä on vahvistettu 24 kuukauden päähän ja meriliikennettä koskevien säännösten soveltamisen alkamispäivä 36 kuukauden päähän asetuksen voimaantulosta.

IV LOPUKSI

15. Neuvoston kanta pohjautuu komission ehdotuksen päätavoitteisiin, ja siinä otetaan täysin huomioon neuvoston ja Euroopan parlamentin välisissä epävirallisissa neuvotteluissa komission tuella saavutettu kompromissi.
16. Neuvosto katsoo sen vuoksi, että sen ensimmäisen käsittelyn kanta vastaa tasapainoisella tavalla neuvottelujen tulosta. Hyväksytyllä asetuksella minimoidaan muovipellettien hävikistä ja vuodoista aiheutuva ympäristöhaitta unionissa aiheuttamatta kohtuutonta hallinnollista rasitetta talouden toimijoille.